

Języki Skryptowe

Elementy *The Python Standard Library*: logowanie, konfigurowanie, przetwarzanie wyrażeń regularnych. Tworzenie tekstowych interfejsów użytkownika.

Marcin Jodłowiec

27 marca 2024

Agenda

- Praca z logami
- Praca z wyrażeniami regularnymi
- Interfejsy w trybie tekstowym Interfejsy linii komend (CLI) Tekstowe interfejsy użytkownika (TUI)
- Praca z plikami konfiguracyjnymi
- Inne moduły

Praca z logami: moduł logging I

- Logowanie oznacza śledzenie zdarzeń, podczas działania programu.
- Zdarzenie można opisać wiadomością tekstową, która może zawierać opcjonalnie zmienne dane.
- Zdarzenia mają różny poziom istotności.

Poziomy istotności modułu logging i ich semantyka

- DEBUG szczegółowa informacja, charakter diagnostyczny, deweloperski.
- ▶ INFO potwierdzenie, że sprawy dzieją się tak, jak powinny.
- WARNING Wskazanie nieoczekiwanego zdarzenia, prognoza problemu w przyszłości.
- ERROR Pewne działania programu, z powodu błędu, nie mogły zostać wykonane, ale program jest wciąż w stabilnym stanie.
- CRITICAL Poważny błąd wskazujący na to, że program może być niezdolny do kontynuacji działania.

Praca z logami: moduł logging II

- Moduł logging dostarcza funkcji do logowania zdarzeń o konkretnym poziomie istotności:
 - debug(), info(), warning(), error(), critical()

Zadanie	Sposób rozwiązania
Wyświetlenie wyniku programu (np.	print()
obliczeń) na wyjście standardowe	
Raportowanie o zdarzeniach występu-	logging.info(),
jących podczas standardowego dzia-	logging.debug()
łania programu.	
Ostrzeżenie o zdarzeniu	logging.warning()
Zgłoszenie błędu w celu jego obsłu-	wyrzucenie wyjątku
żenia	
Zgłoszenie wychwyconego błedu bez	logging.error(),
przerywania działania programu	logging.exception(),
	logging.critical() w za-
	leżności od rodzaju błędu

Proste przykłady

Logi na poziomie DEBUG oraz INFO nie są widoczne.

```
>>> import logging
>>> logging.debug("To sa informacje diagnostyczne")
>>> logging.info("Na szczescie wszystko jest w porzadku :)")
4 >>> logging.warning("Uwaga!")
WARNING:root:Uwaga!
```

Konfiguracja poziomu logowania

```
1 >>> logging.basicConfig(encoding='utf-8', level=logging.DEBUG)
2 >>> logging.debug("Informacja diagnostyczna")
3 DEBUG:root:Informacja diagnostyczna
```

Logowanie do pliku

```
>>> import logging
>>> logging.basicConfig(filename='my.log', encoding = 'utf-8', level=logging.INFO)
>>> logging.info("Ta informacja idzie do pliku")
>>> logging.critical("TA TEZ!")
>>> exit()
6
7 cat my.log
INFO:root:Ta informacja idzie do pliku
9 CRITICAL:root:TA TEZ!
```


Customizacja logów

- Atrybuty struktury LogRecord
 - asctime, filename, funcName, message, levelname, ...
- Zmiana formatu

logger, formatter, StreamHandler i FileHandler –
 API do złożonej obsługi logowania

```
import logging.sys
 3
     logging.basicConfig(level=logging.DEBUG)
 4
     console_handler = logging.StreamHandler(sys.stderr)
     console_handler.setLevel(logging.ERROR)
 7
     formatter = logging.Formatter('%(levelname)s: %(message)s')
     console_handler.setFormatter(formatter)
10
     file handler = logging.FileHandler('logs.log')
11
     file_handler.setLevel(logging.DEBUG)
12
     formatter = logging.Formatter('%(asctime)s - %(name)s - %(levelname)s - %(message)s')
13
     file handler.setFormatter(formatter)
14
15
     logger = logging.getLogger(__name__)
16
     logger.addHandler(console handler)
17
     logger.addHandler(file handler)
```


Praca z wyrażeniami regularnymi I

- Wyrażenia regularne (ang. regular expressions regex, regex patterns)
- Symboliczna notacja do definiowania języków regularnych.
- Dopasowywanie ciągów znaków do wzorca.
- Przetwarzanie wyrażeń regularnych w Pythonie: moduł re
- re kompiluje wyrażenia do postaci bajtowej i uruchamia silnik napisany w C
- znaki specjalne: . ^ \$ * + ? [] \ | ()
- surowe ciągi znaków: r"(\w+)" vs '(\\w+)'

Praca z wyrażeniami regularnymi II

Definiowanie wyrażeń regularnych: Proste wzorce

- symbole alfanumeryczne dopasowują same siebie
- niektóre alfanumeryczne symbole zyskują specjalne znaczenie, gdy są poprzedzone backslashem (\)
- znaki interpunkcyjne odwrotnie poprzedzone backslashem dopasowują same siebie
- backslash jest dopasowany przez potwórzony backslash (\\)

Składnia wyrażeń regularnych I

Element	Znaczenie
	Dopasowuje dowolny pojedynczy znak
	(oprócz \n).
^	Dopasowuje początek łańcucha.
\$	Dopasowuje koniec łańcucha.
*	Kwantyfikator: zachłannie dopasowuje zero
	lub więcej wystąpień poprzedniego wyraże-
	nia.
+	Kwantyfikator: zachłannie dopasowuje jeden
	lub więcej wystąpień poprzedniego wyraże-
	nia.
?	Kwantyfikator: zachłannie dopasowuje zero
	lub jedno wystąpienie poprzedniego wyraże-
	nia.
*? , +? , ??	Niezachłanne wersje *, +, ?.

Składnia wyrażeń regularnych II

{m}	Dopasowuje dokładnie <i>m</i> wystąpień po-
	przedniego wyrażenia.
$\{m,n\}$	Dopasowuje między m a n wystąpień po-
	przedniego wyrażenia.
{m,n}?	Niezachłanna wersja poprzedniego wyraże-
	nia.
[]	Dopasowuje dowolny znak ze zbioru w na-
	wiasach kwadratowych.
[^]	Dopasowuje dowolny znak, który nie zawiera
	się w nawiasie po symbolu ^
	Dopasowuje albo wyrażenie poprzedzające
	albo następujące po symbolu.
()	Dopasowuje wyrażenie w nawiasie i wskazuje
	na grupę.

Składnia wyrażeń regularnych III

(?aiLmsux:)	Wbudowany w wyrażenie sposób ustawienia
	opcjonalnej flagi (a,i,L,m,s,u,x)
(?:)	Działa jak (), ale nie tworzy grupy.
(?P <id>)</id>	Działa jak (), ale dodatkowo nazywa
	grupę <id></id>
(?P= <id>)</id>	Dopasowuje z grupą o nazwie <id></id>
(?=)	Asercja wyprzedzająca (ang. lookahead as-
	sertion) – dopasowuje następne wyrażenie,
	ale nie konsumuje żadnej części łańcucha.
(?!)	Negatywna asercja wyprzedzająca – dopaso-
	wuje, gdy po wyrażeniu nie następuje wyra-
	żenie określone jako " "
	J "

Składnia wyrażeń regularnych IV

Asercja wsteczna (ang. lookbehind assertion) – dopasowuje, jeśli obecna pozycja w
ciągu jest poprzedzona dopasowaniem wyra- żenia "" i kończy się w obecnej pozycji.
Dopasowuje zawartość grupy o numerze
<pre><pre></pre><pre><pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><pre></pre><</pre></pre>
Dopasowuje pusty ciąg znaków, lecz tylko na
początku całego łańcucha
Dopasowuje pusty ciąg znaków, lecz tylko na początku lub końcu słowa
Dopasowuje pusty ciąg znaków, ale nie na
początku ani końcu słowa.
Dopasowuje jedną cyfrę (0-9)
Dopasowuje jeden znak, który nie jest cyfrą.

Składnia wyrażeń regularnych V

\s	Dopasowuje biały znak (np. spację nową li-
	nię, tabulację, etc.)
\S	Dopasowuje jeden znak, który nie jest białym
	znakiem
\w	Dopasowuje jeden znak alfanumeryczny
\W	Dopasowuje jeden niealfanumeryczny znak.
\Z	Dopasowuje pusty łańcuch znaków, ale tylko
	na końcu całego łańcucha.

Składnia wyrażeń regularnych VI

Flagi

- A lub ASCII wykorzystuje ASCII
- U lub UNICODE wykorzystuje UNICODE
- ► L lub LOCALE wykorzystuje LOCALE do określenia znaków (np. \w, \W)
- M lub MULTILINE symbole ^ i \$ określają początek i koniec linii
- ► S lub DOTALL symbol kropki dopasowuje każdy znak, łącznie ze znakiem nowej linii
- ▶ I lub IGNORECASE tryb dopasowywania niewrażliwy na wielkość liter
- ▶ X lub VERBOSE białe znaki we wzorcu są ignorowane .

Przykłady

Wyrażenie dopasowujące ciągi znaków Andrzej, Stefan i Dżesika:

Wyrażenie dopasowujące imię i nazwisko:

$$r'^[A-Z][a-z]+s[A-Z][a-z]+$$

Wyrażenie dopasowujące imię i nazwisko poprzedzone prefiksem:

$$r'(?<=Imie\ i\ nazwisko:\s)[A-Z][a-z]+\s[A-Z][a-z]+$$

Wyrażenie dopasowujące adres e-mail:

$$r' ^[a-zA-Z0-9._-]+@[a-zA-Z0-9.-]+.[a-zA-Z]\{2,\}\$'$$

wyrażenie dopasowujące nazwy plików z rozszerzeniem .txt:

$$r' w+(?=\.txt)'$$

Przetwarzanie i wykorzystywanie wyrażeń regularnych I

Dopasowywanie do wzorca (re.match)

```
1  >>> pattern = r'([a-zA-Z]+)\s\1'
2  >>> re.match(pattern, "he he")
3  <re.Match object; span=(0, 5), match='he he'>
```

► Grupowanie (Match.group(), Match.groups())

 Kompilowanie (re.compile) – tworzenie obiektu wyrażenia regularnego

```
1 >>> pattern = r'[a-zA-Z]+'
2 >>> compiled_pattern = re.compile(pattern)
```


Przetwarzanie i wykorzystywanie wyrażeń regularnych II

Wyszukiwanie (search, findall)

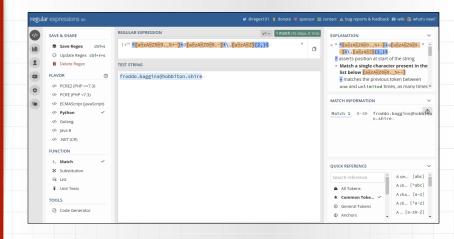
```
1  >>> r1 = re.compile(r'box')
2  >>> r1.match('inbox')
3  >> r1 = re.compile(r'box')
4  >>> r1.match('inbox')
5  >>> r1.search('inbox')
6  <re.Match object; span=(2, 5), match='box'>
7  >>> r2 = re.compile(r'\w(2)')
8  >>> r2.findal1("Sprzedam opla.")
9  ['Sp', 'rz', 'ed', 'am', 'op', 'la']
```


Debugowanie wyrażeń regularnych

Regex 101

- https://pythex.org/
- ► https://regex101.com

Interfejsy w trybie tekstowym

- ► interfejsy linii komend Command-line interface (CLI)
 - Wprowadzanie poleceń z klawaitury
 - Łatwa automatyzacja
 - Pobieranie danych poprzez parametry linii komend
 - Narzędzia warte uwagi:
 - argparse
 - ▶ click
 - docopt
 - python-fire
- tekstowe interfejsy użytkownika Text-based user interface (TUI)
 - Wykorzystanie trybu tekstowego (terminala) do symulowania elementów graficznych, takich jak okna, pola do wprowadzania, przyciski.
 - Narzędzia:
 - ncurses wrapper na bibliotekę w C, trudne w użyciu
 - prompt_toolkit
 - asciimatics
 - blessed

argparse I

 moduł biblioteki standardowej dostarczający intuicyjny parser sys.argv

```
import argparse
 2
     parser = argparse.ArgumentParser(description='Przykładowy program z argumentami')
 3
     parser.add_argument('arg1', help='Pierwszy arg. pozycyjny')
     parser.add_argument('--arg2', help='Drugi arg. opcjonalny')
     parser.add_argument('--arg3', required=True, help='Trzeci arg. opcjonalny wymagany')
     parser.add_argument('-v', '--verbose', action='store_true', help='Włącz tryb rozgadany
10
     args = parser.parse_args()
11
12
     print(f'Argument 1: {args.arg1}')
13
     if args.arg2:
14
         print(f'Argument 2: {args.arg2}')
15
     print(f'Argument 3: {args.arg3}')
16
17
     if args.verbose:
18
         print('Trvb rozgadany właczony')
```

wywołanie

```
python program.py argument --arg2 value --arg3 required_value -v
```

argparse II

Podkomendy

```
import argparse
 2
 3
     # Tworzenie parsera argumentów
     parser = argparse.ArgumentParser(description='Przykładowy program z podkomendami')
     subparser1 = parser.add_subparsers(title='subcommand1', description='Podkomenda 1',
            dest='subcommand1')
     subparser1.add_parser('cmd1', help='Polecenie 1')
     subparser2 = parser.add_subparsers(title='subcommand2', description='Podkomenda 2',
 9
            dest='subcommand2')
10
     parser_cmd2 = subparser2.add_parser('cmd2', help='Polecenie 2')
11
     parser_cmd2.add_argument('--arg', help='Opcjonalny argument')
12
13
     # Parsowanie argumentów
14
     args = parser.parse_args()
```

python program.py subcommand2 cmd2 --arg value

docopt I

- moduł zewnętrzny, pip install docopt
- Tworzenie interfejsu polega na napisaniu dokumentacyjnego łańcucha, który jest parsowany przez docopt i pozwala na wygenerowanie struktury słownikowej.

```
"""Naval Fate.
 3
     Usage:
         naval_fate.py ship new <name>...
         naval_fate.py ship <name> move <x> <y> [--speed=<kn>]
         naval_fate.py ship shoot <x> <y>
         naval_fate.py mine (set|remove) <x> <y> [--moored | --drifting]
         naval_fate.py (-h | --help)
         naval fate.pv --version
10
11
     Options:
12
         -h --help Show this screen.
13
         --version Show version
14
         --speed=<kn> Speed in knots [default: 10].
15
         --moored
                     Moored (anchored) mine.
         --drifting Drifting mine.
16
17
18
19
     from docopt import docopt
20
```

docopt II

```
21
22    if __name__ == '__main__':
23         arguments = docopt(__doc__, version='Naval Fate 2.0')
24         print(arguments)
```

Wywołanie

```
python naval_fate.py ship my_ship move 10 20 --speed=1024
 1
             {'--drifting': False,
 3
              '--help': False,
              '--moored': False,
              '--speed': '1024',
              '--version': False,
 7
              '<name>': ['my_ship'],
              '<x>': '10',
              '<y>': '20',
10
              'mine': False,
11
              'move': True,
              'new': False,
12
13
              'remove': False.
14
              'set': False,
15
              'ship': True,
16
              'shoot': False}
```

click I

- moduł zewnętrzny, pip install click
- Tworzenie CLI w stylu dekorowania elementów kodu.
- Nie tylko parsing, także zarządzanie przekierowaniem zebranych dancyh do odpowiednich funkcji.

```
import click
 1
 2
 3
     @click.group()
     def cli():
 5
         pass
 6
 7
     @cli.command()
 8
     @click.option('--greeting', default='Hello', help='The greeting to use.')
 9
     @click.option('--uppercase/--no-uppercase', default=False, help='Convert name to uppercase,')
10
     @click.argument('name')
11
     def greet(name, greeting, uppercase):
12
         """Greet NAME """
13
         if uppercase:
14
            name = name.upper()
15
         click.echo(f'{greeting}, {name}!')
16
17
     @cli.command()
     @click.option('--farewell', default='Goodbye', help='The farewell to use.')
18
19
     @click.option('--uppercase/--no-uppercase', default=False, help='Convert name to uppercase,')
20
     @click.argument('name')
     @click.argument('count', type=int)
21
```

click II

```
22
     def goodbye(name, count, farewell, uppercase):
23
         """Say goodbye to NAME COUNT times."""
24
         if uppercase:
25
            name = name.upper()
26
         for i in range(count):
27
            click.echo(f'{farewell}, {name}!')
28
     if __name__ == '__main__':
29
30
         cli()
```

Wywołanie

```
python cli.py greet
Usage: cli.py greet [OPTIONS] NAME
Try 'cli.py greet --help' for help.

Error: Missing argument 'NAME'.
```


Tekstowe interfejsy użytkownika (TUI) I

Przykład: prompt_toolkit

- Zaprojektowany jako narzędzie do ułatwiania wprowadzania danych, rozwinął się do złożonego, wysokopoziomowego systemu tworzenia aplikacji w trybie tekstowym.
- Dokumentacja modułu
- Przykład użycia

```
from prompt_toolkit.shortcuts import button_dialog, input_dialog
 3
     def greet():
         name = input_dialog(
             title='Wprowadź imie',
             text='Witai! Jak masz na imie?'
         ).run()
         button dialog(
             title='Hello',
10
11
             text=f'Hello, {name}!',
12
            buttons=[('OK', None)],
13
         ).run()
14
15
     if name == ' main ':
16
17
         greet()
```

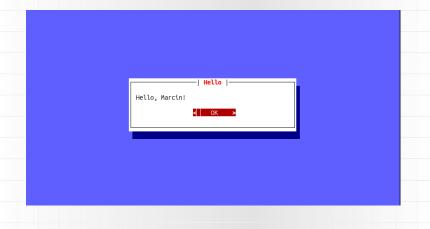

Tekstowe interfejsy użytkownika (TUI) II Przykład: prompt_toolkit

Tekstowe interfejsy użytkownika (TUI) III Przykład: prompt_toolkit

Praca z plikami konfiguracyjnymi I Moduł confignarser

- Moduł ConfigParser dostarcza narzędzi do pracy z prostymi plikami konfiguracyjnymi (podobnymi do *.ini)
- Struktura pliku sekcje z parami klucz-wartość

```
1    [general]
2    debug = true
3    log_file = /var/log/myapp.log
4
5    [database]
6    host = localhost
7    port = 5432
8    name = my_database
9    user = my_user
10    password = my_password
```


Praca z plikami konfiguracyjnymi II Moduł confignarser

 obiekty ConfigParser() pozwalają czytać konfigurację z pliku

```
import configparser
config = configparser.ConfigParser()
config.read('config.ini')

debug = config.getboolean('general', 'debug')
log_file = config.get('general', 'log_file')

db_name = config.get('database', 'name')
```

Wartości domyślne

```
1 >>> config.get("LogLevel", "DEBUG")
2 >>> "DEBUG"
```


Inne przydatne moduły biblioteki standardowej Pythona

- ▶ math moduł zawierający stałe i funkcje matematyczne
- cmath funkcje matematyczne dla liczb zespolonych
- fraction operacje na ułamkach
- decimal szybkie, dobrze zaokrąglane operacje na liczbach rzeczywistych
- random moduł do generowania liczb losowych
- statistics powszechnie używane statystyki
- pprint czytelne wypisywanie strukturdanych
- getpass pobierania hasła od użytkownika bez wyświetlania
- ▶ ...
- ▶ . . .

Więcej w The Python Standard Library

To już wszystko na dziś!

